

PROPOSTA PEDAGÒGICA

1r Batxillerat

“ECONOMIA, EMPRENEDORIA I ACTIVITAT EMPRESARIAL”

DEPARTAMENT D’ECONOMIA

IES "HISTORIADOR CHABÀS" DÈNIA

CURS 2023-2024

INDEX PROPOSTA PEDAGÒGICA

ECONOMIA, EMPRENEDORIA I ACTIVITAT EMPRESARIAL (1r BAT)

1. INTRODUCCIÓ .
 - 1.1. Justificació.
 - 1.2. Contextualització
2. OBJECTIUS DE L'ETAPA DE BATXILLERAT VINCULATS AMB LA MATÈRIA
3. COMPETÈNCIES CLAU I ESPECÍFIQUES I DESCRIPTORS OPERATIUS
4. SABERS BASICS
5. CRITERIS D'AVALUACIÓ
 - 5.1. Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge. *Què avaluar?*
6. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ
7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ
 - 7.1. Procediment per recuperar la matèria pendent
8. PRINCIPIS METODOLOGIA.
 - 8.1. Metodologia general
 - 8.2. Metodologia específica de la matèria
 - 8.3. Estratègies i tècniques docents
 - 8.4. Recursos didàctics i organitzatius
 - 8.4.1. Recursos didàctics
 - 8.4.2. L'organització de l'espai
 - 8.5. Situacions d'aprenentatge

9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ (mesures de Nivell III i Nivell IV)

10. UNITATS DIDÀCTIQUES

10.1. Organització de les unitats didàctiques

10.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

12. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

13. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

13.1. Valoració de l'ajustament de la programació i els resultats

13.2. Procediments de comunicació amb l'alumnat, professorat i famílies sobre el procés d'ensenyament aprenentatge

1. INTRODUCCIÓ

Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial de primer de batxillerat és una matèria troncal de la modalitat del Batxillerat General segons **RD 243/2022, de 5 d'abril**, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims del Batxillerat.

Aquesta matèria de modalitat està plantejada per al primer curs del Batxillerat General i aporta els sabers econòmics i empresarials necessaris perquè l'alumnat tinga un suport teòric que li permeta realitzar anàlisis crítiques i fonamentades a partir de l'estudi de casos sobre la realitat econòmica actual, valorar els efectes que provoca en els diferents àmbits de la vida i aprofitar aquests aprenentatges per a generar una actitud proactiva i compromesa amb la societat i de cerca d'un major benestar tant col·lectiu com individual.

La matèria d'Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial és essencial perquè l'alumnat aconseguisca els objectius del Batxillerat com ara el coneixement de les realitats del món contemporani, la utilització responsable de les tecnologies de la informació i comunicació, l'impuls dels hàbits de lectura i estudi, el foment d'actituds responsables en defensa del desenvolupament sostenible i el desenvolupament de l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en si mateix. A més, l'estudi d'aquesta matèria és de vital importància perquè l'alumnat analitze els reptes i problemes de la societat del segle XXI, alguns d'aquests continguts propis de la matèria, com són el consum responsable, el respecte al medi ambient, el compromís davant situacions de desigualtat, la resolució pacífica dels conflictes, l'aprofitament crític, ètic i responsable de la cultura digital, la confiança en el coneixement com a motor del desenvolupament, el compromís ciutadà en l'àmbit local i global, la valoració de la diversitat personal i cultural, la vida saludable, i els afronte amb les millors eines possibles.

La matèria d'Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial té continuïtat amb els estudis previs realitzats en l'Educació Secundària Obligatòria i especial relació amb les matèries comunes de Matemàtiques, Geografia i Història, Valencià: Llengua i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, i Llengua Estrangera, així com amb la matèria optativa d'Emprenedoria Social i Sostenible en segon de l'ESO i Taller d'Economia en tercer de l'ESO, i les matèries d'opció Economia i Emprenedoria, i Formació i Orientació Personal i Professional. Aquestes matèries optatives permeten a l'alumnat tindre un primer contacte amb el funcionament de l'economia, de les empreses i del perfil de les persones emprenedores, reflexionant de manera crítica i constructiva, a més de proposar solucions a problemes i reptes contemporanis amb una visió interdisciplinària. Al mateix temps, l'alumnat podrà cursar la matèria optativa de Batxillerat denominada Gestió de Projectes d'Emprenedoria, que li permetrà aplicar els sabers desenvolupats en la matèria del batxillerat general

1.1. Justificació

A l'hora d'elaborar la present programació didàctica de l'assignatura d'**Economia de 1r de Batxillerat** (tercer nivell curricular), hem tingut en compte, en primera instància, les característiques concretes de l'alumnat al qual va dirigida. No obstant, hem seguit com a referència la informació que proporciona el Projecte Educatiu de Centre (segon nivell curricular) on s'especifiquen les necessitats, els interessos i l'entorn que envolta a tot l'alumnat del nostre institut en general. Tampoc hem perdut de vista la normativa educativa que s'aplica en tot el territori nacional i en la Comunitat Valenciana en concret (primer nivell curricular).

A Espanya el dret a l'educació està recolzat per la Constitució de 1978, en els seus articles 27 i 49. La normativa legal bàsica que regula l'educació a Espanya i més concretament a la Comunitat Valenciana és la següent:

ÀMBIT	NORMATIVA
Estatal	- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig , d'Ordenació de l'Educació (LOE), modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE).
	- Llei Orgànica 3/2020 (LOMLOE), de 29 de desembre, per la que se modifica la actual Llei Orgànica 2/2006 (LOE), de 3 de maig, d'Educació.
	- Real Decreto 984/2021, de 16 de novembre , per el que es regulen l'avaluació i la promoció en la Educació Primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació en la Educació Secundària Obligatòria, el Batxillerat i la Formació Professional.
	- RD 243/2022, de 5 d'abril , pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims del Batxillerat.
Autonòmic	- Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell , pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum del Batxillerat.
	- Decret 51/2018, de 27 d'abril , del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015.
	- Decret 234/1997, de 2 de setembre , pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària (ROF).
	- Ordre 45/2011 , de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica.
	- RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2023 , del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2023-2024.
	- Llei 4/1983, de 23 de novembre (articles 18 i 19) , de la Generalitat, d'Ús i Ensenyament del Valencià.
- Ordre 38/2017 , de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatòria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana.	

	- Ordre 20/2019, de 20 d'abril , de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
A nivell de Centre	- Projecte educatiu de centre , on es defineix el projecte educatiu i els seus elements.
	- Programació General Anual del centre , és la concreció anual dels continguts del PEC.
	- Projecte curricular de centre , és l'instrument mitjançant el qual l'equip docent d'una etapa educativa estableix els elements del disseny curricular, a partir de l'anàlisi del context del centre.
	- Reglament de Règim Intern , que regula les relacions humanes dels membres de la comunitat educativa i el funcionament de l'IES Historiador Chabàs de Dénia.

1.2. Contextualització

La present programació està realitzada tenint en compte les característiques específiques del centre IES Historiador Chabàs ubicat a Dénia (Alacant). L'organització del centre s'estableix en el **Decret 234/1997**, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària. Al nostre centre es realitzen estudis d'ESO, Batxillerat, Cicles formatius de les famílies Professionals d'Activitats Físiques i Esportives, d'Informàtica d'Oficina, de Màrqueting i Publicitat i Cicle Mitjà de Busseig Esportiu amb Escafandre Autònom. Un fet diferencial respecte a la resta d'instituts de la comarca és el batxillerat nocturn, que no apareix en cap altre centre, així com l'oferta de batxillerat d'Arts Plàstiques i Arts Escèniques.

El Projecte Lingüístic de Centre, tal com queda definit en l'Article 13 de la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, és l'instrument mitjançant el qual cada centre educatiu articula i concreta l'aplicació del Programa d'educació plurilingüe i intercultural d'acord amb les característiques del centre educatiu i de l'alumnat. Segons aquest la llengua en la que s'impartirà la matèria d'Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial de 1r de Batxillerat serà el valencià.

La programació d'Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial de 1r de Batxillerat va dirigida al grup de 1r de Batxillerat D que pertany a l'horari diürn. El professor Mauro Vidal Malonda serà qui impartirà la matèria.

No podem oblidar que els/les estudiants no són homogenis i que la nostra actuació docent ha de respondre a totes les necessitats, per tant, hem adaptat la programació a la realitat de l'aula i a cada estudiant en particular. Per aquest motiu, és imprescindible conèixer les característiques psicoevolutives de l'alumnat, ja que així ajustarem la nostra proposta a les seues necessitats, motivacions i interessos. En aquesta etapa d'adolescència mitjana (15-18 anys), s'enfronten a

diferents canvis com puguen ser:

- a) Desenvolupament social i emocional: avancen cap a la independència, desenvolupen més clarament la seua identitat, desenvolupen la presa de decisions importants, tendeixen a la autonomia, donen major importància als amics propers, existeix una major sensibilitat social.
- b) Desenvolupament cognitiu: augmenta la seua preocupació amb respecte al seu futur, són més capaços de fixar-se metes, poden controlar la seua conducta, augmenta la seua capacitat de pensament abstracte.
- c) Desenvolupament físic: existeix una diferència notòria entre el desenvolupament físic del home i la dona en termes de velocitat, s'interessen més per les relacions romàntiques i la sexualitat, desenvolupament d'una identitat sexual clara.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA DE BATXILLERAT VINCULATS AMB LA MATÈRIA O L'ÀMBIT

Segons l'article 7 del **Real Decret 243/2022**, de 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments bàsics del Batxillerat, els objectius són *“referents relatius als assoliments que l'estudiant ha d'aconseguir en finalitzar cada etapa, com a resultat de les experiències d'ensenyament- aprenentatge intencionalment planificades a tal fi”*. Els objectius de l'etapa de Batxillerat als quals contribueix la matèria d'Economia de 1r BAT queden establerts en l'article 7 de l'esmentat Reial Decret i són els que estan en cursiva:

OBJECTIUS DE L'ETAPA DE BATXILLERAT VINCULATS AMB LA MATÈRIA	
a)	<i>Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució espanyola així com pels drets humans, que fomenti la corresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa.</i>
b)	<i>Consolidar una maduresa personal i social que els permeti actuar de forma responsable i autònoma i desenvolupar el seu esperit crític. Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials.</i>
c)	<i>Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats i discriminacions existents, i en particular la violència contra la dona i impulsar la igualtat real i la no discriminació de les persones per qualsevol condició o circumstància personal o social, amb atenció especial a les persones amb discapacitat.</i>
d)	<i>Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'eficaç aprofitament de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.</i>
e)	<i>Dominar, tant en la seva expressió oral com a escrita, la llengua castellana i, si escau, la llengua cooficial de la seva Comunitat Autònoma.</i>
f)	<i>Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.</i>
g)	<i>Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació</i>

h)	<i>Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seva evolució. Participar de forma solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.</i>
i)	<i>Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.</i>
j)	<i>Comprendre els elements i procediments fonamentals de la recerca i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de forma crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.</i>
k)	<i>Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.</i>
l)	<i>Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com un criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.</i>
m)	<i>Utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social.</i>
n)	<i>Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la seguretat vial.</i>
o)	<i>Fomentar una actitud responsable i compromesa en la lluita contra el canvi climàtic i en la defensa del desenvolupament sostenible</i>

3. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

La Recomanació del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig del 2018 de 2022, és on ens podem dirigir per a poder consultar les competències clau que han d'adquirir els i les nostres adolescents per a aconseguir un desenvolupament permanent, personal, social y professional en un món cada vegada més globalitzat.

Aquestes competències clau són les següents: (art. 16 Reial Decret 243/2022 i annex I)

- a) Competència en comunicació lingüística (CCL)
- b) Competència plurilingüe (CP)
- c) Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM)
- d) Competència digital (CD)
- e) Competència personal, social i d'aprenentatge a aprendre (CPSAA)
- f) Competència ciutadana (CC)
- g) Competència emprenedora (CE)
- h) Competència en consciència i expressió cultural (CCEC).

Pel que fa a les competències clau, en la matèria d'Economia és de gran importància l'ús de textos escrits de diferent tipologia, que fomenten la **competència lingüística** mitjançant la comprensió, la interpretació i la valoració de textos que ajuden a comprendre els conceptes econòmics, per mitjà de fonts contrastades. De la mateixa manera, el procés de globalització ha fet que el llenguatge econòmic utilitzat tinga present la diversitat lingüística potenciant la **competència plurilingüe**.

En aquesta matèria s'analitzen dades per mitjà de gràfics, diagrames, fórmules i esquemes que reforcen les teories estudiades. És per això que la **competència matemàtica, científica, enginyera i tecnològica** és present. Amb la finalitat d'analitzar diferents temes econòmics i buscar idees

innovadores que permeten descobrir i entendre la realitat actual, és necessari l'ús de les noves tecnologies, potenciant la **competència digital**.

D'altra banda, la **competència personal, social i d'aprendre** a aprendre és de gran rellevància. Desenvolupar un pensament autònom i crític, contrastar dades i obtenir una conclusió lògica, i ser capaç de desenvolupar processos autoregulats d'aprenentatge que permeten resoldre problemes reals amb autonomia són algunes de les competències personals que ens ajuden a aconseguir els objectius desitjats des d'una perspectiva innovadora a partir de la **competència emprenedora**. Aquests resultats promouen una visió global i intercultural del món necessària per a comprendre, apreciar i valorar amb esperit crític, i amb una actitud respectuosa, les diferents manifestacions culturals i artístiques, utilitzar-les com a font d'enriquiment, per a aconseguir la **competència de consciència i expressions culturals**. L'anàlisi crítica que du a terme l'alumnat sobre les relacions i el comportament dels agents econòmics contribueix a adquirir la **competència ciutadana**.

Aquestes competències, tant específiques com clau, tenen relació amb les adquirides en l'etapa d'ensenyament prèvia. Concretament, en la matèria de Matemàtiques l'alumnat ha interpretat dades i gràfics, ha justificat els passos d'una argumentació o un procediment matemàtic i ha generalitzat alguns arguments per a fer demostracions senzilles. En la matèria de Geografia i Història l'alumnat ha plantejat alternatives sostenibles argumentades als problemes i impactes ocasionats per les activitats humanes. En les matèries de Valencià: Llengua i Literatura i Llengua Castellana i Literatura han realitzat produccions orals i escrites amb un registre formal, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari ric i ajustat a la norma, seleccionant i contrastant informació procedent de diferents fonts, calibrant la seua fiabilitat i pertinència i respectant els principis de propietat intel·lectual. D'altra banda, l'alumnat té l'opció de cursar en l'ESO les matèries d'Emprenedoria Social i Sostenible, Taller d'Economia, i Economia i Emprenedoria, que permeten adquirir competències específiques per a elaborar, amb sentit ètic i solidari, idees i solucions innovadores i sostenibles, descrivint fortaleses i debilitats d'un projecte personal que exigeixen comprendre aspectes bàsics de l'economia i les finances, valorant críticament el problema de l'escassetat de recursos i la necessitat de triar. Una altra matèria amb competències específiques relacionades i a la qual l'alumnat ha pogut optar és la matèria de Formació i Orientació Personal i Professional que promou el desenvolupament d'estratègies i habilitats socials adequades a contextos canviants i l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn d'un projecte personal, acadèmic i professional propi. Al mateix temps, l'alumnat podrà cursar la matèria optativa de Batxillerat denominada Gestió de Projectes d'Emprenedoria, que li permetrà aplicar els sabers desenvolupats en la matèria d'economia.

Les competències específiques que l'alumnat ha d'aconseguir en l'assignatura d'Economia són:.

Competència específica 1

Analitzar de manera crítica i reflexiva les aportacions fonamentals de la ciència econòmica, argumentant la seua interrelació amb altres disciplines.

Competència específica 2

Analitzar des d'una perspectiva interdisciplinària el comportament individual i col·lectiu en la presa de decisions econòmiques tenint en compte el problema de l'escassetat, reflexionar sobre els canvis econòmics i socials més rellevants derivats d'aquest problema i actuar en conseqüència.

Competència específica 3

Establir correspondències entre els Objectius de Desenvolupament Sostenible i els problemes econòmics actuals representatius a través de l'estudi de fets i esdeveniments concrets, analitzant-los amb ajuda d'algunes eines econòmiques i empresarials mitjançant actituds sensibles a més de comportaments responsables i proactius.

Competència específica 4.

Identificar les principals habilitats i competències que caracteritzen les persones emprenedores dins de la realitat actual, analitzant i valorant els seus perfils i la seua manera d'afrontar els reptes.

Competència específica 5

Analitzar i valorar amb sentit crític les tendències de les estratègies empresarials i els nous models de negoci, en entorns rurals i urbans, locals i globals, i proposar iniciatives que s'identifiquen amb l'ètica empresarial.

Competència específica 6

Analitzar la transformació econòmica i social i les seues conseqüències, argumentant la importància que tenen la innovació i la revolució digital en l'activitat empresarial, i proposar algunes alternatives a aquests desafiaments.

4. SABERS BÀSICS

Els **sabers bàsics** són els **conceptes procediments i actituds** que són importants per ser competents en l'àrea. En aquesta àrea els sabers bàsics s'organitzen en tres blocs. El primer es vincula a aspectes econòmics que analitzen el problema de l'escassetat i el tractament del problema econòmic des d'una perspectiva global i integral, aprenent la importància dels aspectes microeconòmics i macroeconòmics més rellevants. El segon bloc de sabers es

l·liga a l'emprenedoria i al coneixement de les persones emprenedores. En aquestes recullen aquelles habilitats i competències que són característiques de les persones emprenedores, caracteritzant les seues habilitats a través d'una visió fonamentada i realista. El tercer i últim bloc se centra en l'activitat empresarial, l'anàlisi d'estratègies i nous models de negoci a partir de la revolució tecnològica i digital.

Els sabers bàsics de 1r de Batxillerat de la matèria d'Economia, emprenedoria i Activitat Empresarial desenvolupats en l'Annex I del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general del Batxillerat en la Comunitat Valenciana són:

BLOC 1	Economia (CE1, CE2, CE3, CE6, CE7)
	El problema econòmic de la escassetesa
	L'economia com a ciència social
	El mercat
	Entorn financer
	Entorn macroeconòmic Els reptes de l'economia actua
BLOC 2	Emprenedoria(CE3, CE4, CE6, CE7)
	La persona emprenedora i les seues qualitats
	Gestionar l'emprenedoria
	Autoavaluació de l'emprenedoria
BLOC 3	Activitat empresarial (CE3, CE5, CE6, CE7)
	Cultura empresaria
	Canvis en els models de negoci
	Tendències en el model empresaria

El desenvolupament dels anteriors és el següent:

Bloc 1. Economia

Les ciències socials estudien el comportament humà dins d'una societat i la manera d'organitzar-se bé des d'una perspectiva individual com a col·lectiva. L'economia és una ciència social que es relaciona amb altres branques del saber, tant social com científic, actuant de manera interdisciplinària. En aquest bloc s'inclouen sabers relacionats amb una visió general de l'economia. En el primer bloc s'analitza el problema de l'escassetesa i l'assignació de recursos, s'identificaran els diferents agents econòmics que actuen en aquesta, així com les principals interaccions que s'estableixen entre aquests. L'alumnat haurà d'analitzar el funcionament del mercat i el paper del sector públic. Igualment hauria d'aprendre com influeix l'entorn financer en les finances personals. En segon bloc s'endinsa en l'estudi de la demanda i l'oferta agregada i la seua repercussió en la realitat econòmica. En el tercer bloc es plantegen els reptes de l'economia actual, els Objectius Desenvolupament Sostenible i el protagonisme que tenen les decisions preses pels individus en el seu dia a dia.

Bloc 1. Economia (CE1, CE2, CE3, CE6, CE7)
Subbloc 1.1. El problema econòmic de l'escassetat
.L'economia i l'escassetat: l'eficiència i els sistemes d'assignació de recursos. El cost d'oportunitat. La utilitat i el valor dels béns i serveis. Els agents econòmics i el comportament racional. Fallades de la racionalitat. El flux circular de la renda
Subbloc 1.2. L'economia com a ciència social
L'economia com a ciència social. La modelització matemàtica com a eina per a l'anàlisi econòmica: la complexitat de la realitat i la incorporació de supòsits simplificadors. Relació de l'economia amb altres disciplines.
Subbloc 1.3. El mercat
El funcionament del mercat. Les fallades del mercat i la intervenció del sector públic. Fallades del sector públic i les seues implicacions.
Subbloc 1.4. 1.4 Entorn financer
Diners i transaccions. Sistema financer. Planificació i gestió de les finances personals: risc i benefic
Subbloc 1.5 Entorn macroeconòmic
Anàlisi de l'oferta i demanda agregada. Macromagnituds: anàlisi de les interrelacions que existeixen entre els diversos elements i agregats de la realitat econòmica. La maximització del benestar social i el debat eficiència versus equitat.
Subbloc 1.6 Els reptes de l'economia actual
Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i els reptes econòmics actuals. Canvi climàtic, desenvolupament sostenible i l'economia circular. Tolerància davant diferents opinions i perspectives relacionades amb les solucions als problemes econòmics.

Bloc 2. Emprenedoria.

El procés d'emprenedoria és la cerca, avaluació i explotació d'oportunitats de negoci en el mercat, donant resposta a problemes de la societat a partir de la innovació, sota unes circumstàncies de futur incert i amb una gran probabilitat de fracàs amb l'objectiu final d'obtenir un benefici. En l'actualitat la idea d'emprenedoria va un pas més enllà i pretén aconseguir un triple benefici: social, econòmic i mediambiental. En aquest bloc es recullen els sabers necessaris perquè l'alumnat aprengui a reconèixer i potenciar les destreses emprenedores pròpies. Per a això serà necessari l'estudi de les qualitats i competències d'una persona emprenedora. A més s'inclouen els continguts per a gestionar l'emprenedoria i afrontar reptes aplicant les destreses pròpies d'una persona emprenedora.

Bloc 2. emprenedoria(CE3, CE4, CE6, CE7)
Subbloc 2.1. La persona emprenedora i les seues qualitats
La persona emprenedora i intraemprenedora. Competències, qualitats i hàbits de la persona emprenedora. La intel·ligència emocional i la intel·ligència executiva. L'esperit emprenedor: cerca de necessitats i oportunitats. Missió i visió de la persona emprenedora.
Subbloc 2.2. Gestionar l'emprenedoria
Creences sobre emprenedoria: la por d'emprendre i la gestió de l'error com una oportunitat per a aprendre. La gestió de grups i la teoria de les relacions humanes. Tècniques de motivació
Subbloc 2.3. Autoavaluació de l'emprenedoria
Entrenament de la creativitat i proactivitat. Idees per a un projecte emprenedor. Protecció de la idea, el producte i la marca. Estratègies i tècniques d'anàlisi de projectes i iniciatives empresarials. L'anàlisi DAFO. Autoavaluació de la persona emprenedora. Eines. Contribució de les persones emprenedores al desenvolupament econòmic sostenible i ètic.

Bloc 3. Activitat empresarial.

Les empreses són conscients dels canvis socials, econòmics i laborals dels últims temps. Els desafiaments als quals s'enfronten són molts i la resposta ha d'estar basada en valors, destreses i habilitats que permeten buscar noves alternatives i actuacions que tinguen com a finalitat la millora del benestar comú, la sostenibilitat dels recursos i el reconeixement del paper de la dona en el món empresarial.

En aquest bloc l'alumnat hauria d'identificar la cultura empresarial, la gestió del talent i el lideratge i reflexionar sobre la necessitat que les empreses assumisquen un enfocament de model de negoci basat en la responsabilitat social que permeta aconseguir els Objectius de Desenvolupament Sostenible i, al mateix temps, que siguen sensibles davant injustícies relacionades amb la bretxa de gènere o el sostre de cristall. L'alumnat haurà d'estudiar nous models de negoci relacionats amb la revolució tecnològica, l'anàlisi de noves vetesde mercat i clients potencials, i posteriorment descobrir les tendències del model empresarial i la seua perspectiva de futur en relació a temes com la sostenibilitat, innovació, revolució digital, el màrqueting digital i el teletreball.

Bloc 3. Activitat empresarial (CE3, CE5, CE6, CE7)
Subbloc 3.1. Cultura empresarial
Cultura empresarial i gestió del talent. Lideratge. Anàlisi del paper de la dona en l'activitat empresarial. Noves estratègies d'emprenedoria sostenible. Perseverança, iniciativa i flexibilitat en l'anàlisi de presa de decisions.
Subbloc 3.2. Canvis en els models de negoci
Identificació de nous models de negoci. Mercat i clients. La revolució tecnològica.
Subbloc 3.3. Tendències en el model empresarial
L'empresa del futur, lloc de treball i tendències. Estratègies i gestió empresarial. Transformació digital: màrqueting digital. Innovació i sostenibilitat

5. CRITERIS D'AVUACIÓ

L'article 20 del **Real Decret 243/2022**, pel qual s'estableix el currículum bàsic del Batxillerat, disposa que “*“l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat en batxillerat serà contínua i diferenciada segons les distintes matèries. A més a més tindrà caràcter formatiu i serà un instrument per a la millora tant dels processos d'ensenyament com dels processos d'aprenentatge”*, així es podrà comprovar si l'alumnat ha assolit els objectius i ha adquirit les competències corresponents. L'avaluació de l'aprenentatge en aquesta etapa educativa ha de ser:

- **Contínua** ja que té la finalitat de detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.
- **Formativa** ja que avalua el progrés i els coneixements de l'alumnat de manera freqüent i interactiva, per tant, es pot planificar el disseny d'aprenentatge més apropiat. (Exemple: proves inicials, mapes conceptuals, solució de problemes, debats, quadern).
- **Criterial** ja que els referents per a la comprovació del grau d'adquisició de les

competències i l'assoliment dels objectius de l'etapa en les avaluacions contínua i final són els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables.

□ **Sumativa** ja que proporciona informació sobre el nivell d'assoliment en un contingut d'aprenentatge concret. (Exemple: resultat d'una prova escrita parcial o una prova oral tipus presentació).

□ **Activa** ja que ha de permetre que l'alumnat participe en el procés d'avaluació, avançant cap a l'autoavaluació i la co-avaluació, que permetrà capacitar a l'alumnat per a valorar el seu propi treball.

Aquests diferents propòsits de l'avaluació fan que ens plantegem **què** s'avalua i amb **quins** referents s'han de comparar els resultats.

5.1. Criteris d'avaluació segons les competències específiques. Què avaluar

Els criteris d'avaluació establits per a aquesta matèria van dirigits a conèixer el grau de competència que l'alumnat haja adquirit, és a dir, el nivell d'acompliment competencial assolit en la mobilització dels sabers proposats tant conceptuals com relatius a procediments, actituds i valors que seran aplicats a l'àmbit personal, social i acadèmic amb una futura projecció professional.

Els criteris d'avaluació que l'alumnat ha de superar a final de curs segons el Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum del Batxillerat en la Comunitat Valenciana són:

1. Competència específica 1.

Analitzar de manera crítica i reflexiva les aportacions fonamentals de la ciència econòmica, argumentant la seua interrelació amb altres disciplines.

1.1. Interpretar l'actualitat econòmica a través de l'estudi de casos o de simulacions, tenint en compte diversos factors i aplicant les eines pròpies de l'àmbit de l'economia.

1.2. Explicar la relació que té la ciència econòmica amb altres disciplines, reflexionant des d'una perspectiva integral de la matèria.

5.1.3. Proposar algunes solucions davant fets i esdeveniments econòmics, des d'un punt de vista crític, reflexiu i compromés.

2. Competència específica 2.

Analitzar des d'una perspectiva interdisciplinària el comportament individual i col·lectiu en la presa de decisions econòmiques tenint en compte el problema de l'escassetat, reflexionar sobre els canvis econòmics

i socials més rellevants derivats d'aquest problema i actuar en conseqüència.

2.1. Analitzar la repercussió dels canvis econòmics i socials en el seu entorn, identificant els problemes actuals des d'un punt de vista local, regional i global.

2.2. Descriure i avaluar els efectes del comportament individual i col·lectiu en el procés de presa de decisions a partir de casos reals i identificant amb sentit crític fets i dades.

2.3. Explicar el problema de l'escassetat i les seues causes, utilitzant eines econòmiques bàsiques.

2.4. Identificar i relacionar les diferents disciplines que permeten explicar els efectes del comportament individual i col·lectiu en les decisions econòmiques.

3. Competència específica 3.

Establir correspondències entre els Objectius de Desenvolupament Sostenible i els problemes econòmics actuals representatius a través de l'estudi de fets i esdeveniments concrets, analitzant-los amb ajuda d'algunes eines econòmiques i empresarials mitjançant actituds sensibles, a més de comportaments responsables i proactius.

3.1. Proposar iniciatives per a donar resposta a alguns dels principals problemes mundials relacionats amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible a través d'eines econòmiques i empresarials, en l'àmbit local i global, des d'una perspectiva crítica, constructiva i compromesa.⁵

3.2. Identificar, mitjançant l'anàlisi de casos, situacions que reflectisquen els principals reptes econòmics actuals.

3.3. Argumentar la importància que tenen per a la societat els Objectius de Desenvolupament Sostenible des d'una perspectiva multicultural, identificant les oportunitats de desenvolupament personal, social i econòmic en implementar-los.

4. Competència específica 4.

Identificar les principals habilitats i competències que caracteritzen les persones emprenedores dins de la realitat actual, analitzant i valorant els seus perfils i la seua manera d'afrontar els reptes.

4.1. Identificar destreses emprenedores rellevants, valorant prèviament les habilitats que posseeixen persones emprenedores pròximes i analitzant les seues competències a l'hora d'afrontar les oportunitats econòmiques que se'ls presenten.

4.2. Comparar les destreses de les persones emprenedores amb aspectes bàsics de la vida quotidiana de l'alumnat.

4.3. Posar exemples d'experiències emprenedores en les quals les situacions de fracàs han sigut reconvertides en èxit i debatre-les amb actitud crítica i respectuosa.

5. Competència específica 5.

Analitzar i valorar amb sentit crític les tendències de les estratègies empresarials i els nous models de negoci, en entorns rurals i urbans, locals i globals, i proposar iniciatives que s'identifiquen amb l'ètica empresarial.

5.1.Distingir les tendències més importants i identificar els valors de les empreses a través de l'estudi de casos d'estratègies empresarials concretes, analitzant la seua evolució.

5.2.Identificar els punts forts i febles essencials d'empreses reals a través de casos concrets de diferents sectors i relacionar-los entre si.

5.3.Analitzar amb esperit crític l'activitat empresarial i la importància d'actuar de manera sostenible comparant aquesta actuació amb casos d'empreses que complisquen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

5.4.Descobrir nous models de negoci pertanyents a diversos sectors i àmbits, valorant les seues possibilitats, limitacions i comparar amb altres models.

6. Competència específica 6.

Analitzar la transformació econòmica i social i les seues conseqüències, argumentant la importància que tenen la innovació i la revolució digital en l'activitat empresarial, i proposar algunes alternatives a aquests desafiaments.

6.1.Argumentar les respostes que ofereixen les empreses als desafiaments actuals, analitzant la transformació econòmica i social que està experimentant la societat.

6.2.Identificar situacions que il·lustren la importància que té la innovació en l'activitat empresarial, a partir de propostes alternatives i noves solucions als desafiaments actuals.

6.3.Comparar els beneficis més destacats que la revolució digital genera en la societat amb els aspectes negatius que això comporta per a la ciutadania.

7. Competència específica 7

Aplicar, en els problemes econòmics més rellevants, les estratègies metodològiques pròpies de l'economia de cerca d'informació, anàlisi, proposta de solucions i comunicació argumentada d'aquestes.

7.1.Investigat i interpretar l'actualitat econòmica a través de l'estudi de casos, projectes en equip o simulacions, tenint en compte diversos factors i aplicant les eines pròpies de l'àmbit de l'economia.5

7.2. Utilitzar les tècniques estadístiques pròpies o més usuals en aquest àmbit, els procediments i estratègies de cerca de dades econòmiques a nivell global, nacional i local, les tècniques de presentació de dades econòmiques (gràfics, etc.) i la lectura i interpretació de dades econòmiques empresarials.

7.3. Avaluar les diferents amenaces i oportunitats de l'economia actual, crear i editar continguts digitals com: documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant diferents aplicacions.

7.4. Utilitzar correctament la terminologia econòmica adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.

6. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

S'entén per **procediment** d'avaluació el conjunt de recursos que utilitzem per a obtenir informació del procés d'ensenyament aprenentatge. Els **instruments** són documents específics o bé altres recursos que permeten obtenir informació suficient per a valorar adequadament la consecució dels objectius d'aprenentatge i les competències claus i, són variats per a assegurar l'objectivitat en el procés avaluador.

És molt important seleccionar convenientment els instruments que utilitzarem per avaluar els criteris d'avaluació i, per tant, fer una autèntica avaluació per competències. Per tant, és necessari interpretar prèviament els criteris d'avaluació corresponents, i així poder establir els instruments d'avaluació més adequats.

L'avaluació individualitzada ens permetrà portar a terme un seguiment minuciós dels següents procediments d'avaluació:

PROCEDIMENTS	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ
A) Observació directa: Actitud, interès i participació	☐ Registre sistemàtic de l'actitud i interès davant del procés d'E-A amb una llista de control/rúbriques
B) Procés de treball diari	☐ Rúbriques específiques
C) Prova objectiva	☐ Prova escrita cada dos unitats.

A més a més, tal com diu l'article 20 del **RD 243/2022**, referit a la avaluació, per a que l'alumnat pugui participar en l'avaluació dels seus assoliments, realitzaran una **autoavaluació** al finalitzar cada unitat didàctica a través d'un qüestionari per a avaluar els seus propis coneixements, així com una **co-avaluació**

per avaluar el treball entre ells, útil per a que ells mateixa s'apliquen els mateixos criteris que han esgrimit del treball aliè.

7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'alumnat consistirà en plasmar, mitjançant una nota numèrica de 0 a 10, el grau d'assoliment dels objectius d'aprenentatge i d'etapa, i el nivell de consecució de les competències, partint dels criteris d'avaluació expressats en la programació. Els instruments d'avaluació es puntuen de 0 a 10, obtenint la nota de cada avaluació segons les següents ponderacions dels procediments d'avaluació:

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	PONDERACIONS
A) Observació directa: Actitud, interès i participació	10%
B) Procés de treball diari	10%
C) Prova de coneixements cada dos unitats.	80%

En el cas del grup de batxillerat nocturn aquestes ponderacions es modifiquen lleugerament donant-li un pes del 5% a l'actitud i un 15% al treball diari, ja que el que es vol fomentar és l'assistència a classe així com el treball.

Durant el curs es realitzaran tres avaluacions, quedant superada cadascuna d'elles si la nota és igual o superior a 5 punts sobre 10. Es superarà l'avaluació contínua del curs, si la mitjana aritmètica de les tres avaluacions és igual o superior a 5.

L'alumnat que no supere la matèria al juny realitzarà una *prova extraordinària* al juliol que versarà sobre els continguts mínims o imprescindibles de la matèria. La prova tindrà caràcter teòric-pràctic, i si no es supera amb una nota de 5 o més punts, la matèria d'Economia, emprenedoria i Activitat Empresarial de 1r de Batxillerat quedarà suspesa per al curs vinent.

1. Procediment per recuperar la matèria pendent

L'alumnat de 2n de BAT amb l'assignatura d'Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial de 1r de BAT pendent, per aprovar l'assignatura en la convocatòria extraordinària de maig realitzaran dos proves de coneixements parcials del temari corresponent i de les mateixes característiques que les proves de coneixements realitzats durant les convocatòries ordinàries. Les dades de les corresponents proves són flexibles, adaptant-se a les preferències de l'alumnat.

8. PRINCIPIS PEDAGÒGICS. METODOLOGIA

Al professorat li correspon guiar els passos i seqüenciar els aprenentatges per a que l'alumnat pugui assolir els objectius marcats de manera satisfactòria i eficient.

8.1. Metodologia general.

El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'acord amb el que estableix l'article 6 del Reial decret 243/2022 estableix els següents principis pedagògics per al Batxillerat:

1. El batxillerat ha de tindre un enfocament competencial de manera que es fonamente en aprenentatges desenvolupats a partir de situacions reals i que capaciten per fer-ne un ús eficaç en contextos diferents d'aquells en què es produeixen.

2. Les activitats educatives en el batxillerat han d'estar plantejades en el sentit d'afavorir la capacitat de l'alumnat per a aprendre per si mateix i l'assoliment de les competències clau, per a aportar gust pel coneixement i pel treball, tant individual com en equip, i per a aplicar els mètodes d'investigació apropiats a les problemàtiques plantejades.

3. Cal parar atenció a l'orientació educativa, personal i professional de l'alumnat incorporant la perspectiva de gènere, per tal de facilitar-li la presa de decisions sobre el seu futur professional i acadèmic.

4. En les diferents matèries s'han de desenvolupar activitats que estimulen l'interés i l'hàbit de la lectura i la capacitat d'expressar-se correctament en públic.

5. En l'organització dels estudis de batxillerat cal parar atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. A aquest efecte, cal establir les alternatives organitzatives i metodològiques i les mesures d'atenció a la diversitat necessàries per a facilitar l'accés al currículum d'aquest alumnat.

6. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adapten a aquest fi s'han de regir pels principis del disseny universal per a l'aprenentatge (d'ara en avant, DUA) i donar resposta a les necessitats específiques de suport educatiu.

7. La llengua és l'instrument d'adquisició i construcció del coneixement. És per això que l'ús de les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament posa el focus en la importància de les possibilitats comunicatives de totes aquestes a través de metodologies basades en l'aprenentatge integrat de llengües i continguts.

8.2. Metodologia específica de la matèria.

D'acord amb el Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum del Batxillerat en la Comunitat Valenciana els principis pedagògics en les matèries d'Economia *“han d'afavorir la capacitat de l'alumnat per a aprendre a aprendre, treballar en equip i aplicar mètodes d'investigació apropiats tenint present la perspectiva de gènere i les mesures d'atenció a la diversitat. Per a fer-ho s'han de promoure situacions d'aprenentatge que estimulen l'interès i l'hàbit per la lectura i la capacitat d'expressar-se en públic, l'ús de les noves tecnologies de la informació, el treball cooperatiu i el foment d'aspectes relacionats amb l'interès comú, la sostenibilitat o la convivència democràtica, essencials perquè l'alumnat siga capaç de respondre amb eficàcia als reptes del segle XXI”*.

8.3. Estratègies i tècniques docents.

De manera general, podem dir que les activitats d'ensenyament aprenentatge estaran seqüenciades segons el grau de dificultat (de menys a més), d'allò conegut a allò desconegut, d'allò concret a allò abstracte i de fets particulars a generals. Seran activitats motivadores, dirigides a potenciar l'interès de l'alumnat, amb un contingut atractiu; ja que aquesta motivació és una de les condicions de l'aprenentatge significatiu.

Cal tindre en compte els condicionants que ens poden eixir durant el procés d'ensenyament aprenentatge, per poder assolir els objectius marcats i poder donar resposta al tractament de la diversitat.

S'utilitzaran estratègies expositives per a introduir els nous continguts, així com estratègies d'indagació per a realitzar investigacions de casos senzills o analitzar problemes econòmics. A més a més, amb el treball cooperatiu, l'alumnat podrà treballar conjuntament per arribar a uns objectius comuns, sent necessària la implicació de tots els membres per a aconseguir-ho amb èxit, si un falla no arribaran a l'objectiu final, si tots aconsegueixen el seu objectiu individual, s'assolirà l'objectiu de la tasca (interdependència positiva). Així potenciem que s'ajuden i comparteixen coneixements, recursos, materials o informacions, creant un ambient de confiança, una bona comunicació i establint una resolució de conflicte de manera constructiva.

Per a que puguem entendre per a que serveix l'assignatura i quines aplicacions té en la nostra vida diària, ho hem d'aplicar de veritat a la nostra vida quotidiana. Per això, es realitzaran projectes al llarg del curs, on podran interactuar amb el seu entorn i donar-li sentit a tot el que treballen a l'aula. Aquest aprenentatge basat en projectes, té el seu pilar en la participació, la col·laboració i la motivació.

8.4. Recursos didàctics i organitzatius.

8.4.1. Recursos didàctics.

Els principals recursos didàctic que s'utilitzaran seran tant el llibre **“Economia, Emprenedoria i Activitat empresarial 1r Batxillerat”** de l'editorial **“McGrawHill” d'Anxo Penalonga**, com **diapositives** elaborades pel departament, les quals seran facilitades a tot l'alumnat. Per tant, és de gran importància la **pissarra digital**, el projector i l'ordinador, en l'aula matèria d'Economia, sense deixar de banda la **pissarra tradicional**.

Per a facilitar el procés d'ensenyament aprenentatge, s'utilitzaran textos, fitxes, mapes conceptuals, periòdics, revistes econòmiques, etc.

A més a més, els mitjans audiovisuals que es faran servir seran pel·lícules, vídeos d'internet, programes de televisió, kahoot, plickers o recerca per internet per poder treballar amb les noves tecnologies. S'anirà a l'aula d'informàtica o aprofitarem les dos aules mòbils d'informàtica per a utilitzar els diferents programes informàtics i treballar amb el processador de textos, fulls de càlculs o editar vídeos.

L'alumnat utilitzarà el drive o AULES, per a accedir a tot el material penjat. A més a més, des d'aquí poden treballar amb un mateix document varies persones a l'hora des de diferents dispositius electrònics, fomentant el treball cooperatiu utilitzant les TIC.

8.4.2. L'organització de l'espai.

En l'aula s'han de donar totes les combinacions de treball possibles: individual, en parelles, en petit grup (cooperatiu) i en gran grup (grup classe).

La professora té la taula al davant de tots, al costat de la pissarra, de cara a l'alumnat.

8.5. Situacions d'aprenentatge

Les situacions d'aprenentatge han de connectar-se amb els principals reptes del segle XXI i promoure l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques necessàries per a afrontar-los. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tota mena de sabers implicats en les competències específiques: conceptes, procediments, actituds i valors.

La matèria d'Economia, Emprenedoria i Activitat Empresarial contribueix a formar persones crítiques i responsables davant dels problemes actuals relatius al medi ambient, la degradació del planeta i l'excés de consum, per a ser conscients de la importància de les seues accions i la seua repercussió negativa en el bé comú.

En aquest sentit, és necessari fer reflexionar l'alumnat davant de situacions d'inequitat i exclusió que generen un sentiment d'empatia i justícia social des d'una perspectiva col·lectiva, una resolució pacífica dels conflictes amb solucions creatives que tinguen com a premissa la cooperació, la confiança en el coneixement com a motor de desenvolupament, el compromís individual en l'àmbit local apostant per experiències personals que aconseguisquen crear projectes col·lectius i la valoració de la diversitat cultural i personal que aposte per societats obertes i canviants.

Alguns criteris per a dissenyar situacions d'aprenentatge des d'aquesta perspectiva són els següents:

- Estar relacionades amb activitats de l'àmbit local i pròxim a l'alumnat que establisca relacions amb els **Objectius de Desenvolupament Sostenible**, que incorporen els desafiaments globals als quals ens enfrontem dia a dia, com ara la desigualtat, el medi ambient, l'ocupació, l'escassetat i la propietat intel·lectual, la qual cosa els permeta descobrir el funcionament de l'economia i l'activitat empresarial.
- Aplicar-se a experiències actuals que connecten amb l'entorn més pròxim a l'alumnat establint relacions amb els temes d'interès que aborden problemes actuals com la desigualtat, el desequilibri de rendes, el medi ambient, la pobresa, l'escassetat i, d'aquesta manera, els permeten descobrir la realitat complexa i canviant per a desenvolupar més d'una competència, tenint en compte la interdisciplinarietat.
- Involucrar conceptes, procediments i actituds vinculats als sabers econòmics: la importància del desenvolupament econòmic, el respecte pel medi ambient, la responsabilitat social, l'anàlisi microeconòmica i macroeconòmica, la resposta a la desigualtat i el desequilibri de la renda amb polítiques econòmiques, entre altres sabers.
- Dissenyar-se per a incentivar la reflexió, promoure la competència clau d'aprendre a aprendre, i desenvolupar un enfocament crític, amb la finalitat d'aconseguir un consum responsable, valorar la importància de dur una vida saludable per a reduir les externalitats negatives i els efectes que tenen en la salut pública i en els pressupostos del sector públic, per la qual cosa s'ha d'actuar amb responsabilitat.
- Potenciar el talent individual utilitzant eines que possibiliten l'estímul de la creativitat i la participació activa de l'alumnat per a afrontar els problemes des de diferents perspectives segons la seua diversitat personal i cultural.
- Estimular el foment de la lectura i l'escriptura per mitjà de diferents fonts que permeten ser ciutadans crítics i respectuosos davant de diferents arguments i opinions i que descobrisquen formats variats: enunciats verbals amb il·lustracions de suport o sense, enunciats amb incorporació de diferents fonts d'informació i enunciats que exigeixen interpretar taules o gràfics.
- Permetre que siguin abordades tant de manera individual com grupal, incorporar un enfocament inclusiu, coeducatiu, donar visibilitat a la rellevància

9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT

L'article 31 del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum del Batxillerat en la Comunitat Valenciana estableix que les mesures de resposta educativa per a la inclusió, d'acord amb l'article 25 del Reial decret 243/2022, per a l'atenció a les diferències individuals tindran en compte les condicions següents:

1. La conselleria competent en matèria d'educació ha de disposar els mitjans necessaris perquè els i les alumnes que requerisquen una atenció diferent de l'ordinària puguin aconseguir els objectius establits per a l'etapa de batxillerat i adquirir les competències corresponents.

2. L'atenció a aquest alumnat s'ha de regir pels principis de normalització i inclusió, amb la finalitat de garantir l'accés, la participació, la permanència i el progrés de tot l'alumnat. Per a aconseguir-ho, s'han d'establir les mesures de flexibilització i les alternatives metodològiques d'accessibilitat i disseny universal de l'aprenentatge (DUA) que siguin necessàries per a aconseguir que aquest alumnat pugui accedir a una educació de qualitat en igualtat d'oportunitats.

3. Els centres educatius que imparteixen ensenyaments de batxillerat han de fer les adaptacions pertinents i facilitar les mesures i els suports necessaris, d'acord amb la normativa vigent, perquè l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu pugui cursar aquests estudis. Així mateix, s'han d'establir les mesures més adequades perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adaptin a les necessitats d'aquest alumnat.

4. Totes les mesures educatives per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'han d'ajustar al que disposa la normativa vigent en matèria d'inclusió educativa.

Aquesta concreció versa, entre altres, d'acord amb les mesures següents:

a) Per a l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge, amb caràcter general, s'han d'establir mesures individualitzades que afavorisquen l'accessibilitat dels continguts curriculars, mesures de flexibilització i alternatives metodològiques en l'ensenyament i avaluació de la llengua estrangera. Aquestes adaptacions en cap cas s'han de tindre en compte per a minorar les qualificacions obtingudes. Igualment, si l'equip educatiu ho considera, es poden establir mesures de reforç pedagògic per a aquest alumnat.

b) Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, es poden establir, entre altres, mesures d'exempció de qualificació i també de flexibilització de la duració de l'etapa.

c) Per a l'alumnat amb altes capacitats, es poden establir mesures d'enriquiment curricular i, sempre que l'adopció de la mesura afavorisca el desenvolupament personal i social de l'alumnat, mesures de flexibilitat en la duració de l'etapa

Les **mesures de flexibilització per atendre a la diversitat** són:

A) Relatives als elements personals:

▣ **Relacions professorat-alumnat**: fomentar la participació de tot l'alumnat, utilitzant el diàleg i el debat com una eina per a la construcció de coneixements, a través del raonament i el contrast d'idees.

□ **Relacions entre l'alumnat:** fomentar la intervenció de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu en la realització d'activitats de caràcter cooperatiu, formant grups heterogenis i repartint les tasques segons les capacitats dels seus components, la qual cosa permet la participació de tothom i que l'alumnat més avançat done suport a aquell que ho necessita.

B) Relatives als materials i organització:

□ **Diversificar materials i recursos:** seleccionar i utilitzar els recursos necessaris per atendre les necessitats de l'alumnat, diversificant les activitats d'aprenentatge per assolir un mateix objectiu.

□ **Tècniques d'estudi i organització del treball:** elaborar esquemes, resums, lectura comprensiva o mapes conceptuals per a connectar conceptes.

□ **Temps:** equilibrar els temps de treball dels diferents agrupaments per a desenvolupar el màxim de capacitats.

10. UNITATS DIDÀCTIQUES

10.1. Organització de les unitats didàctiques.

Per a la realització de les presents unitats didàctiques, s'ha tingut en compte les propostes educatives del currículum de la programació de batxillerat.

L'enfocament parteix sempre de l'acció, ja que es considera que és el mètode més adequat per permetre que l'alumnat participe, siga creatiu, actiu, autònom, curiós i crític.

Procurant que les àrees es relacionen, es complementen i tinguen un eix transversal; és un aprenentatge des de la vida i per a la vida. També està pensada per atendre a la diversitat que es presenta dins de l'aula, preparant diverses activitats i diversos agrupaments.

10.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques.

A l'hora de seqüenciar les unitats didàctiques, s'ha tingut en compte les 4 sessions setmanals per a 1r de Batxillerat, les vacances, les activitats extra-escolars i les activitats d'avaluació, amb l'objectiu de coincidir el màxim la programació amb la realitat. S'ha seguit el calendari del curs, sent aquest aproximat, ja que s'aniran fent les modificacions convenientes per a poder adaptar-se a les necessitats de l'alumnat.

El detall del nombre de sessions programades per a cada unitat didàctica segons el curs és el següent:

1r BATXILLERAT ECONOMIA		
UNITATS DIDÀCTIQUES	SESSIONS	AVALUACIÓ
UD1. Economia: la ciència útil.	9	1a
UD2. L'organització econòmica.	9	
UD3. Les decisions de l'economia.	9	
UD4. Producció i mercat.	9	
UD5. El paper de l'Estat.	9	
UD6. L'economia dels països.	9	2a
UD7. L'economia del segle XXI.	9	
UD8. L'empreniment.	9	
UD9. El projecte emprenedor.	9	3a
UD10. L'era de la informació.	7	
UD11. L'empresa digital.	7	
UD12. Els reptes de l'empresa del segle XXI comerç internacional.	7	
TOTAL SESSIONS	116	

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

L'article 121 de la LOMLOE estableix que el projecte educatiu de centre inclourà un tractament transversal de la educació en valors, del desenvolupament sostenible, de la igualtat entre homes i dones, de la igualtat de tracte i no discriminació i de la prevenció de la violència contra les dones i xiquetes, així com de la cultura de pau i els drets humans.

12. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Les activitats que estan previstes realitzar durant aquest curs són les següents:

- ▣ **Visita a una empresa** del voltant de l'institut. Açò permetrà que l'alumnat pugui veure el procés de producció d'una empresa, els factors de producció que utilitzen, la tecnologia, el sistema organitzatiu del personal, així com tècniques comercials del departament comercial, etc. D'aquesta manera, l'alumnat podrà veure al món real tot allò que està estudiant durant el primer curs de batxillerat. El període de realització d'aquesta activitat serà el primer trimestre.
- ▣ Al llarg de la primera avaluació, l'alumnat d'Economia de 1r de Batxillerat desenvoluparà el projecte cooperatiu anomenat "**El mercat solidari del Chabàs**", el qual es celebrarà l'última setmana del mes de desembre.
- ▣ **Taller de màrqueting impartit per l'ESIC** en les instal·lacions del nostre centre durant la segona avaluació.
- ▣ Durant la primera avaluació, **l'Escola de Joves Emprenedors Marina Alta**, impartirà en les instal·lacions del nostre centre, una sèrie de tallers amb els que motivaran a l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge a partir de la gamificació. A més a més, treballaran les habilitats, actituds i valors de la persona emprenedora (creativitat, risc, iniciativa, autonomia, autoconfiança), adquiriran aptituds per a parlar en públic, treballaran en equip...

13. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

Segons l'article 20 del **RD 243/2022**, referit a la avaluació, *“El professorat avaluarà tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent”*. El pla d'avaluació de la pràctica docent inclou els següents elements:

- a) L'adequació dels objectius, continguts i criteris d'avaluació a les característiques i necessitats de l'alumnat.
- b) Els aprenentatges assolits per l'alumnat.
- c) La programació i el seu desenvolupament i, en particular, les estratègies d'ensenyament, els procediments d'avaluació de l'alumnat, l'organització de l'aula i el aprofitament dels recursos del centre.
- d) La idoneïtat de la metodologia i dels materials curriculars. e)
Les relacions amb el/la tutor/a i, si escau, amb les famílies.

Per a dur a terme aquesta autoavaluació de la pràctica docent, s'utilitza una taula valorativa que conté els diferents elements citats.

A més a més, l'alumnat ha de reflexionar sobre el paper que el professorat fa en el procés d'ensenyament aprenentatge, per això, se'ls passarà una rúbrica per a que puguin expressar el que pensen.

13.1. Valoració de l'ajustament de la programació i els resultats.

Una vegada realitzada la valoració de la pràctica docent, la qual hem sistematitzat amb l'emplenat de les anteriors taules, en el departament procedim a verificar la sintonia entre la programació didàctica prevista a principi de curs i els resultats obtinguts en el curs en finalitzar aquest.

13.2. Procediments de comunicació amb l'alumnat, professorat i famílies sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Entès aquest apartat com el conjunt de tasques que realitza tot el professorat per a ajudar cada estudiant en el seu procés educatiu, així com en el seu desenvolupament personal i social, suposa la realització d'activitats dirigides a l'alumnat, a la col·laboració amb les famílies i a l'adequada coordinació amb la resta del professorat que imparteixin docència en el mateix grup, sota la supervisió de l'orientadora del centre.

Els mecanismes de comunicació prevists són:

ALUMNAT	Individual	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Entrevistes individuals per recollir informació sobre els seus interessos i la seva situació i integració en el grup. ▫ Seguiment de cada alumne/a en el seu procés d'aprenentatge. ▫ Exercicis d'autoavaluació, perquè reflexione sobre el seu esforç, comportament, estil de relació personal, etc. ▫ Informació individual sobre els resultats de l'avaluació, a partir de la qual es donaran les recomanacions adequades perquè millore
	Grupal	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Informar l'alumnat a principi de curs, dels seus drets i deures, del reglament de règim intern del centre. En cada unitat d'objectius, competències...
FAMÍLIA		<ul style="list-style-type: none"> ▫ Entrevistes individuals amb cada família a través del tutor/a per a informar-los sobre com transcorre el progrés dels seus fills i filles en la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial. ▫ Utilització de la Web família, per a mantenir una comunicació
PROFESSORAT		<ul style="list-style-type: none"> ▫ Reunions amb la resta del professorat del grup, per a analitzar les dificultats que aquests puguin presentar degudes a deficiències instrumentals, problemes d'integració, etc. ▫ Avaluar conjuntament a l'alumnat i el procés d'ensenyament/